

MILJØstyrelsen
Pesticider og genteknologi

19. juni 2013
J. nr.
VM/NSH

NOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionsforordning om ændring af godkendelse af aktivstoffet fipronil i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler.

(Komité sag)

1. Resumé

Kommissionen foreslår, at godkendelsen af aktivstoffet fipronil ændres i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, samt at der indføres forbud mod salg og anvendelse af visse frø bejdsset med dette aktivstof. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at godkendelsesbetingelserne ændres for stoffet i bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer.

Der skal stemmes om forslaget i Den Stående Komité for Fødekæden og Dyresundhed den 15. – 16. juli 2013. Forslaget vil hæve beskyttelsesniveauet for bier, idet der sker en indskrænkning i godkendelsen af aktivstoffet fipronil, samt fordi der indføres forbud mod salg og anvendelse af visse frø bejdsset med dette aktivstof.

Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner eller kommuner, men der kan være mindre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Regeringen støtter, at der indføres begrænsninger for de anvendelser, der udgør en risiko for bier. Anvendelser, som ikke udgør en risiko for bier, bør ikke omfattes, da de sprøjtemidler, der vil blive anvendt i stedet for bejdsningen, vil øge belastningen af natur og miljø.

Regeringen agter derfor at stemme for Kommissionens forslag om restriktioner for godkendelse af fipronil.

2. Baggrund

Et foreløbigt forslag til Kommissionsforordning "Draft Commission Implementing Regulation amending Implementing Regulation (EU) No 540/2011 as regards the conditions of approval of the active substance fipronil" forventes fremsendt til medlemsstaterne.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 21 og 49, som fastlægger, at Kommissionen kan tage godkendelsen af et aktivstof op til fornyet vurdering, hvis der foreligger ny viden om stoffet, samt at man kan forbyde salg og anvendelse af frø bejdsset

med plantebeskyttelsesmidler med et givet aktivstof, hvis der er betydelig bekymring for, at behandlede frø kan udgøre en alvorlig risiko for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet.

Forslaget forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 15. – 16. juli 2013. Det skal vedtages efter undersøgelsesproceduren i henhold til komitologiforordningen.

- Ved en *positiv udtalelse* i undersøgelseskomitéen vedtager Kommissionen forslaget.
- Ved en *ikke-udtalelse*, dvs. hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i undersøgelseskomitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, da det vedrører beskyttelse af menneskers, dyrs eller planter sundhed og sikkerhed. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité indenfor 1 måned eller forelægge et revideret forslag for undersøgelseskomitéen indenfor 2 måneder.
- Ved en *negativ udtalelse*, dvs. kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige, kan Kommissionen enten indenfor 1 måned forelægge sagen for appelkomitéen, eller indenfor 2 måneder forelægge et revideret forslag for undersøgelseskomitéen. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af en positiv udtalelse og ved ikke-udtalelse. Afstemningsreglerne i appelkomiteen er identiske med undersøgelseskomitéen. I tilfælde af negativ udtalelse kan Kommissionen ikke vedtage forslaget.

Appelkomitéen skal mødes tidligst 14 dage og senest 6 uger efter en sag er henvist dertil. Appelkomitéen afgiver udtalelse senest 2 måneder efter sagens henvisning.

3. Formål og indhold

Det foreløbige forslag forventes at dreje sig om en ændring af godkendelsen af aktivstoffet fipronil iht. forordning om plantebeskyttelsesmidler.

Stoffet er blevet genvurderet af EFSA (Den Europæiske Fødevarerikkerheds Autoritet) ud fra nye oplysninger om aktivstoffets giftighed for bier og nye principper for vurdering af risikoen for bier. Denne vurderinger forventes at resultere i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at indskrænke godkendelsen af aktivstoffet iht. forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport¹ over risikovurderingen af stoffet, som viser, at der er en risiko for bier, eller at der mangler data til en risikovurdering, hvis det anvendes til bejdsning af majs og solsikkefrø.

Fipronil har siden 1. oktober 2007 været godkendt i EU til bekæmpelse af insekter kun ved behandling af frø (bejdsning) og kun i professionelle frøbehandlingsanlæg.

Begrænsninger i anvendelsesområdet forventes at blive på linje med de nyligt vedtagne begrænsninger i godkendelsen af aktivstofferne clothianidin, imidacloprid og thiametoxam, der også er giftige for bier:

- Ingen anvendelse i afgrøder, der er attraktive for bier, især majs og solsikker
- Forbud mod markedsføring og anvendelse af bejdsede frø af afgrøder, der er attraktive for bier.

Der forventes dog stadig tilladt anvendelse til bejdsning af afgrøder, der sås i væksthuse eller afgrøder, der høstes før blomstring.

¹ Rapporten vil blive tilgængelig på EFSA's hjemmeside: <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs.htm>

Når forslaget er vedtaget skal medlemsstaterne efterfølgende sikre, at de nationale godkendelser tilbagekaldes eller ændres i overensstemmelse med forslaget. Medlemsstaterne skal ligeledes sikre, at forslaget implementeres i forhold til salg og anvendelse af bejdset frø.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil optagelsen på Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive ændret. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Der er ikke godkendt plantebeskyttelsesmidler med fipronil i Danmark, men det er ikke forbudt at importere frø behandlet med fipronil.

Administrative konsekvenser:

Da der ikke er godkendt plantebeskyttelsesmidler med fipronil i Danmark, vil der ikke være administrative konsekvenser af forslaget. Frø, der er omfattet af forslaget, forventes ikke at måtte markedsføres eller anvendes efter 31. december 2013.

Der er i øvrigt ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Økonomiske konsekvenser:

Der kan være mindre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Mht. konsekvenserne for *industrien, der fremstiller* de pågældende plantebeskyttelsesmidler, kan det ikke vurderes, hvilke konsekvenser det samlet vil få. De firmaer, der fremstiller de midler, der forbydes, vil få et tab af salg af disse midler, mens firmaer, der fremstiller alternative midler, vil få et øget salg af disse.

Mht. jordbruget, og den industri, der bejdser frø i Danmark, er der minimale økonomiske konsekvenser, da der ikke er godkendte midler med fipronil i Danmark. Landbrugets organisationer har oplyst, at der højst i meget begrænset omfang importeres majsfrø bejdset med fipronil, da der ikke er et stort behov i Danmark for at bejdse majs med insektmidler.

Beskyttelsesniveau:

Idet der sker en indskrænkning i godkendelsen af aktivstoffet fipronil, samt at der indføres forbud mod salg og anvendelse af visse frø bejdsset med dette aktivstof, øger forslaget beskyttelsesniveauet for bier, og sikrer fortsat bibestøvning af afgrøder. Forbud mod bejdsning kan dog betyde gentagne sprøjtninger med andre insektmidler, som kan føre til en større belastning af natur og miljø, og som også kan have potentielle effekter på bier og andre insekter.

7. Høring

Der foreligger ingen høring af forslaget.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

9. Regeringens holdning

Regeringen finder, at der bør indføres begrænsninger for de anvendelser, der udgør en risiko for bier. Men anvendelser, som ikke udgør en risiko for bier, f.eks. bejdsning af frø, der høstes før blomstring, bør ikke omfattes, da der i stedet for bejdsning vil blive anvendt andre insektmidler, der vil øge belastningen af natur og miljø, idet disse midler vil blive udsprøjtet og tit i højere doser pr. ha. Regeringen finder ikke, at der er en risiko for bier for afgrøder som dyrkes i lukkede væksthuse eller som høstes før blomstring. Regeringen støtter derfor, at disse anvendelser er undtaget fra begrænsningerne.

10. Indstilling

Det *indstilles*, at Danmark stemmer for forslaget om ændret godkendelse af fipronil samt forbud mod salg og anvendelse af visse frø bejdsset med dette stof for de anvendelser, der kan udgøre en uacceptabel risiko for bier.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.